

Verslag Algemene Ledenvergadering van 8 maart 2024

Aanwezig zijn de leden: Boone, v.Bree, Drost, van Dam, Rosmalen, v.d.Kooij, Petten, Groot-Roessink, Eggenkamp, Voet, Dusamos, Minkjan, Sengers, Diemeer, Sprong, Klijmeij +Roos, Huizing, Benthem, van der Sar, P.v. Oostveen en T.v.Oostveen, Broekhuizen, v.Leeuwen, van Soeren, Noortman, de Gier, Lamberts, Heijnen, Kalf alsmede de bestuursleden Karssen, van der Knaap, Stolwijk, Wolfswinkel en v.d. Kuil

Afzegging van de leden: Loos, De Reus- Blok, Steenbeek, Romeijn, Gerritsen, Meijerink, Kroeze, van de Kamp, Brink, Kalksma, v.d. Avoot, Engwerda, Blankert, Roelofszen, Veldt, Dirkse, Wassink, Kaspers, Dekker, Schoonderbeek, Beemer en Vent.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.

Het Bestuur stelt zich voor:

Eibert Karssen (inkoopcommissie), Jacques van de Knaap (tuincommissie), Cees Stolwijk (penningmeester), Ronald van der Kuil (secretariaat) en Wim Wolfswinkel (voorzitter).

De volgende leden zijn afgelopen jaar overleden:

Gerard Bouman
Ton Spoel
Jan Bosch

Mededeling:

Anneke Beemer (lid) heeft samen met Moniek de Bakker een boek geschreven "Klimaatlim tuinieren". Dit boek ligt aan het eind van de vergadering ter inzage.

2. Verslag Algemene Ledenvergadering van 14 april 2023

Aanvulling op pagina 6 rondvraag:

Het volgende punt was niet genoteerd:

De compost was erg grof er zaten veel takken tussen. Kan daar beter op worden gelet en de volgende keer een fijnere structuur compost worden geleverd?

Dit jaar is de structuur fijner. De compost is geen biologische compost en wordt gemaakt van verbrande takken. Van de compost wordt een officieel rapport gemaakt en daaruit blijkt dat ongeveer 90% van het onkruid is vernietigd.

Er was gevraagd om borstels bij de deur van de schaapskooi om schoenen en laarzen schoon te maken. De borstels zijn er nog niet. Ze zijn besteld.

Het verslag is inhoudelijk en tekstueel goedgekeurd.

3. Verslag Secretariaat

Ons ledenbestand bestaat uit:

165 hoofdtuinders
26 medetuinders
8 leden zonder een tuin

In 2023 hebben wij de volgende mutaties gehad:

Opzeggingen 11 hoofdtuinders en 3 medetuinders
Nieuwe leden 14 hoofdtuinders en 8 medetuinders
WachtlIJst 26 nieuwe meldingen. Nu totaal 40 mensen op de wachtlIJst.

Het aantal leden en medetuinders neemt toe omdat grote tuinen worden gesplitst. Daardoor krijgen meer mensen de mogelijkheid om te tuinieren. De wachtlIJst lijkt lang maar wij merken dat mensen zich ook bij andere verenigingen inschrijven en als ze dan aan de beurt zijn inmiddels zijn voorzien van een volkstuin. Hierdoor gaat de wachttijd best snel.

Activiteiten 2023

- 1 april opening seizoen;
- 13 mei plantjesmarkt
- 10 juni/30 sept/ workshop schilderen door Cor Kaspers;
- 2 juli Gluren bij de Buren met het koor Tourdion;
- 12 augustus Barbecue vrijwilligers;
- 23 september oogstfeest: presentatie Stadswormerij, Olla maken, loterij uitslag fotowedstrijd, gezamenlijk maaltijd en een bosje bloemen
- 25 november zaden ruilmarkt;
- 30 december oud Jaarsborrel.

Daarnaast zijn de kinderen van de Basisschool de Biezen rondgeleid en hebben uitleg gekregen over de tuin.

Er wordt op dit moment veel tijd en aandacht aan onze website gegeven door de leden Rity v.d. Avoort en Erwin van Aalst. De website wordt gemoderniseerd met nieuwe teksten en foto's. Het bestuur en een testpanel heeft de nieuwe site getest en op- en aanmerkingen gegeven.

Er is een uilenkast geplaatst op het achterste gedeelte i.o.m. Bertus v.d. Brug. Dit in verband met de muizenoverlast op het complex.

Tijdens de opening van het tuinseizoen worden de namen van het voorste en achterste gedeelte van ons complex onthuld.

Onze activiteiten kalender is lang. Het Bestuur vindt het belangrijk onderling band tussen de leden te versterken. Echter het organiseren van deze activiteiten kost veel tijd. Gelukkig waren er vrijwilligers bereid met het oogstfeest mee te helpen. Mochten er meer leden zijn die mee willen helpen dan kunnen zij zich melden bij Ronald v.d. Kuil (Bestuur).

4. Verslag Tuincommissie (zie bijlage 3)

Het afgelopen jaar was een goed tuinjaar. Het was een koud voorjaar met veel regen. Inmiddels zien wij steeds meer leden water opvangen. Sommige leden hebben constructies gemaakt op hun kist om water op te vangen. O.a. daardoor was het waterverbruik dit jaar minder.

Het strooien van houtsnippers en mulchen neemt toe. Je ziet dat steeds meer tuinders gaan mulchen. Groencompost en houtsnippers houden langer vocht vast. Inmiddels hangen er op beide gedeeltes grelinette's om de grond te bewerken.

De beukenhagen hebben het slecht. Ieder jaar moeten wij beuken vernieuwen omdat ze zijn doodgegaan. Aan ieder het verzoek een flinke ruimte open te laten tussen de beukenhaag en de kist of andere materialen. In ieder geval mag er niets tegen de hagen worden gelegd.

Ook de grindpaden hebben meer aandacht nodig. Als je het regelmatig bijhoudt dan loopt het niet uit de hand. Het advies is ook niet te strooien met mest of grond op het grindpad. Als dit wel op het pad komt dan groeit het onkruid sneller. Dus voorkomen is beter...

Het onderhoud van de tuinen wordt steeds beter. Ook de algemene werkzaamheden zijn goed verlopen.

Nieuwe leden krijgen een instructieboekje en uitleg over de Volkstuin.

De bordjes met de tuinnummers worden het komend jaar allemaal vernieuwd.

Afval van de tuin wordt in de maanden april + mei en oktober + november weggereden naar de Rova. Buiten deze periode moeten de leden afval zelf verwijderen.

De afgelopen periode hebben wij geconstateerd dat bij hevige regenval een gedeelte van ons complex onder water loopt. Wij zijn in overleg met de ROVA om te kijken wat een oplossing is.

5. Verslag Inkoopcommissie

De winkel in de schaapskooi is elke zaterdag van 10.30 tot 11.30 uur open;

De aardbeienplanten zijn dit jaar besteld bij de firma Duivenvoorden. De planten zijn mooier en worden geleverd in potjes.

Dit jaar is er aan mest besteld: 58 m3 groencompost en 60m3 droge mest en 14m3 natte mest. Elk jaar wordt de bestelling voor natte mest minder.

De bestelling van Garant zaden is dit jaar toegenomen. In november komen de nieuwe lijsten.

6. Financiën

VTV de Brinken is een gezonde vereniging met een eigen vermogen van €14.378,94 (per 31 december 2023) Afgelopen jaar hebben wij € 851,85 minder uitgegeven dan was begroot. Minder kantoorbehoefes en lagere materieelkosten waren de belangrijkste reden hiervoor. Daartegenover vielen de kosten van Eneco, Vitens, Rabobank en activiteiten hoger uit. De post activiteiten is hoger omdat het Bestuur het belangrijk vindt activiteiten te stimuleren i.v.m. sociale contacten binnen de vereniging.

De borg van nieuwe tuinders is hoger omdat wij meer tuinders hebben o.a. vanwege het splitsen van tuinen. De post voorziening is er voor de grote investeringen, denk aan een grasmaaimachine, toilet renovatie, trap en een nieuwe harde schijf.

De post "verkoop minus inkoop" is komen te vervallen omdat het bedrag een saldering over vele jaren was van alle inkopen en uitgaven. Dit was niet doorzichtig. De post is geanalyseerd. De vooruitbetaalde gelden worden nu onder de post "nog te betalen" geboekt. Het saldo van de winkelverkoop is naar het resultaat gebracht.

Het komende jaar zijn van de post "voorziening" de volgende investeringen voorzien: microfoon, schuurtje aanhanger, nummerplaatjes van de tuinen.

Het Bestuur krijgt mandaat om in september de huurverhoging voor 2025 vast te stellen. De verwachting is dat het een lagere verhoging zal zijn de verhoging dit jaar.

Kascommissie

De Kascommissie is van mening dat de gepresenteerde stukken een getrouw beeld geven van de financiële situatie van de Volkstuinvereniging de Brinken. Ook stemt de kascommissie in met het voorleggen van het financieel verslag aan de Algemene ledenvergadering.

De adviezen van afgelopen jaar zijn goed opgepakt.

Advies:

Het eigen vermogen voor de vereniging is ruim €14.000,-- dit is erg hoog. Het voorstel is omdat te verlagen naar €10.000,-- en het restbedrag op de post "voorziening" te boeken. Het bestuur zal dit bespreken.

De Staat van Ontvangsten en Uitgaven over het boekjaar 2023 sluit met een positief resultaat van € 851,85. Mevrouw van de Bree en meneer Loonstra stellen de Algemene Ledenvergadering voor de penningmeester voor het gevoerde financiële beheer te dechargeren. De vergadering is akkoord.

De kascontrolecommissie:

Aftredend: Antoinette de Bree
Zittend: Hans Loonstra
Nieuw lid: Peter van Oostveen

7. Bestuursverkiezing

Statutair aftredend en herkiesbaar zijn de leden Cees Stolwijk (penningmeester) en Ronald van der Kuil (Secretaris). Er hebben zich geen andere kandidaten gemeld. De heren worden met algemene stemmen herkozen.

Wim Wolfswinkel (voorzitter) is aftredend als voorzitter en heeft vorig jaar aangegeven niet herkiesbaar te zijn. Het Bestuur is erg blij om een nieuw kandidaat voor te stellen: Angeliek Noortman. Zij is een zeer ervaren bestuurster van verenigingen en is ook raadslid in de gemeente Amersfoort. Met algehele stemmen zijn de leden in de vergadering akkoord gegaan met haar benoeming. Zij wordt hartelijk welkom geheten en veel succes gewenst door de leden van de vereniging

Wim Wolfswinkel wordt bedankt voor de 8 jaar dat hij voorzitter is geweest. Hij was het gezicht van de vereniging naar SRO/Gemeente en andere volkstuinverenigingen. Ook binnen de vereniging is er een hoop veranderd. De schaapskooi is opgeknapt, het gereedschap is op orde en sociale activiteiten zijn toegenomen. Helaas door problemen met zijn gezondheid kan hij niet meer de energie geven die hij zou willen. Hij wordt benoemd tot Lid van Verdienste.

Wim is trots op de mooie volkstuinvereniging De Brinken en bedankt met name de vrijwilligers Wim Eggenkamp, Cees van Dam, Hans van Soeren voor de fijne samenwerking en het Bestuur voor de goede samenwerking en wenst ze veel succes met de nieuwe voorzitter.

8. Historie de Brinken door Ruud Hopster van Historisch kring Hoogland

De presentatie is bijgevoegd als bijlage 1

9. Activiteitenkalender

Zie bijlage 2

Mochten er leden zijn die mee willen helpen bij de activiteiten dan ben je van harte uitgenodigd en mag je je melden bij het Bestuur.

10. Rondvraag

Geen vragen

11. Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen en sluit de vergadering.

Bijlage 1:

Volkstuindersvereniging De Brinken.

Nog nooit heb ik een verhaal gehouden voor een vereniging waar ik bijna niets van weet. Bijvoorbeeld wanneer de vereniging gestart is? Zijn er nog leden uit die tijd?

Toch is er wel enige verwantschap met de Historische Kring Hoogland: wij wroeten ook nogal eens in de grond, maar met een ander doel.

Afb.2 of kaart (kaart ontleend aan eerste nauwkeurige kadasterkaart van 1832)

Waar komt de naam de Brinken vandaan? *Dat weten we ook al niet.* Aanvankelijk heetten de beide percelen bezijden het Brinkenpaadje 'De Brinken'. (De Brink rechterzijde, De Brink linkerzijde). Daar tegenover de Reiniersteeg, eerder Zwarte Steeg. De meeste percelen hadden namen: De Bogaard, De Oude Hei etc.

Later heette de hele hoek tussen Oude Kerklaan/Zevenhuizerstraat/Heideweg: De Brinken.

Brink: dorpsplein, open ruimte in een nederzetting, vaak omgevormd tot dorpsplein.

Van oorsprong een boerengebruiksruimte waar het vee werd verzameld, lag aan de rand van een nederzetting (brink=rand).

Afb.3 Malenhoeve De Nieuwe Hooft (wederopbouwversie)

Het oorspronkelijke terrein van de vereniging lag aan de Heideweg, in 1832 kadastraal bekend als D74, en 1.86.40 ha groot.

Het hoorde in 1832 bij boerderij De Nieuwe Hooft, een malenhoeve.

Er waren vanouds vijftien malenhoeven een agrarische bedrijfseenheid van ongeveer 16 morgen, (13,6 ha) die samen de onontgonnen gronden beheerden. Die hoeven hadden een aandeel in de collectief gebruikte woeste gronden, die gebruikt werden voor het sprokkelen van hout, de varkens eikelden er en men haalde er plaggen voor de potstallen. Die boerderijen, die op de dekzandruggen lagen, voegden in de loop der tijd onregelmatige percelen toe aan hun grond (blokverkaveling).

Het zeer oud en voornaam College van de Malen op het Hoogland was al bekend vóór 1282 en het bestaat nog steeds. Gezamenlijk werden woeste gronden beheerd en in cultuur gebracht. Elke hoeve kreeg dan een waardeel. En zo kon het gebeuren dat de waardelen die verbonden waren aan een bepaalde malenhoeve zich verspreid over Hoogland bevonden. In het ontginninkje waar de volkstuindersvereniging aan de Heideweg zijn volkstuinen had, werd via strokenverkaveling het gebied ontgonnen en elke strook hoorde bij een van de deelnemende malenhoeven, zoals De Langenoord, De Nieuwe Hooft, Kattenbroek en Klein Emiclaer.

Grondtransacties vonden plaats ten overstaan van de malen. En ook de schouw van de (water)wegen was een zaak van de malen.

De malenhoeve De Nieuwe Hooft lag aan de Emiclaerseweg, op de plek waar zich nu de Bakemastraat bevindt.

De hoeve was een vroege afsplitsing van De Oude Hooft, die aan de Schothorsterlaan lag. Beide waren circa vijftig morgen groot en tot het begin van de achttiende eeuw eigendom van de Sint-Paulusabdij te Utrecht. Beide hoeven hebben tot het midden van de 16e eeuw dezelfde pachter gehad. Daarna werd De Nieuwe Hooft apart verpacht. Niet alle bijbehorende gronden lagen aaneengesloten om de hoeve. Zeker de helft lag als losse percelen verspreid over Hoogland. In de loop van de tijd werden die losse percelen vaak losgemaakt van de hoeve en verkocht. Perceel D74 heeft altijd behoord bij De Nieuwe Hooft.

Een opmerkelijke bewoonster van De Nieuwe Hooft was Ebeltje Zandhaar die tussen 1664 en 1694 vijf maal trouwde.

Boer was daar in 1832 Jan Thomasse van den Hoven, in tweede huwelijk getrouwd met Arnolda Johanna van de Wolfshaar. Ze hadden één kind, Rijkje van den Hoven die in 1831 trouwde met Aart van Veldhuizen. In 1840 lieten ze een nieuwe boerderij bouwen.

Kapelaan Reijerse schreef in 1875 over zijn bevindingen bij zijn rondgang om gelden in te zamelen voor de nieuwe rooms-katholieke kerk van Hoogland na zijn bezoek aan Aart van Veldhuizen: 'De Herenboer, de enige van Hoogland, bijgenaamd de Prins'.

Laatste boer was Cees Tondeur. In 1988 werd de boerderij verkocht door de gemeente Amersfoort en gesloopt.

Afb.4 De Brinken 1980

Met het Bovenpad dat veel gebruikt werd om vanuit De Brand naar kerk of school te lopen. Het heeft lang geduurd voordat de Heideweg verhard werd. In de Hooglandse gemeenteraad waarin veelal gezeten boeren zaten, vond men dat lange tijd onzin: 'Die weg wordt toch alleen maar gebruikt door boerenknechten die vanuit Hooglanderveen op Hooglandse boerderijen komen werken'.

Naast de Heideweg, vroeger de Heisteeg, lag de Malewetering. Op de hoek van het perceel waarachter de volkstuinten lagen, stond een windmolentje.

Afb.5 De Brinken 1989

Hierop verkavelingsfoto met volkstuincomplex met de rechte paden en de perceeltjes tuin.

Cees Tondeur was al weg en de grond werd in afwachting van bebouwing ter beschikking gesteld van de volkstuinvereniging tot de wijk Kattenbroek gebouwd zou worden.

Afb.6 Nieuwbouw Kattenbroek

Het zelfde gebied na bebouwing: De Verwondering. Treffende naam als je daar zoekt naar het volkstuincomplex!

Afb.7 Wateroverlast bij Kolkrijst

Het gebied rond de Heideweg stond in de jaren 60 soms wel 5 tot 6 keer onder water. Dat kwam door de vele regens in 1965/1966, maar ook door de slechte afwatering via de Malewetering.

De malewetering begon in de buurt van de Nijkerkerstraat in Hooglanderveen en liep naar het westen tot De Brand, daarna oorspronkelijk naar het noordwesten via de Calleveense beek langs Sneul, door Nieuwland, kruiste Bunschoterstraat bij de Groenhoeve en dan via de Loodijk de Eem in bij Grimmestein.

Die route raakte verzand en in de 2^e helft van de 13^e eeuw groef men vanaf de Brand een nieuwe uitweg naar de Eem: langs de Heideweg, door het golfterrein, kruiste de Oudeweg en dan achter Onstede door naar De Eem.

In 1971 kwamen er twee elektrische gemalen bij de Malesluis en de Malewetering werd verbreed en uitgediept en toen was het probleem van de overstromingen grotendeels voorbij. In '81 echter stond de Heideweg weer onder water door een lange regenperiode.

Afb.8 Water bij de Sint-Martinus

Afb.9 Heideweg richting Kolkrijst

Rechts gevel van smederij van Loen

Afb.10 Watermolentje

Windmolentje bij perceel waar later volkstuinten kwamen.

Afb.11 Windmolentje

Windmolentje op droog terrein

Afb.12 Kattenbroek

De malenhoeve Kattenbroek lag vanouds in het gerecht Emiclaer, evenals Bosserdijk. Schothorst en Schoonoord lagen in het gerecht Weede.

Het volkstuintencomplex ligt net tegen de grens van Emiclaer en Weede.

Kattenbroek ligt net op de scheiding van de hoge eng en de moerassige weilanden. De malenhoeve is lang (in 1500: Jkhr Roelof Grauwert) eigendom geweest van de familie Grauwert. Zij waren eigenaar van de ridderhofstad Ter Wijde, later Grauwert genoemd bij Leidse Rijn bij Utrecht. De laatste telg van dit geslacht overleed in 1675 en de erven verkochten Cattenbroek met 27 morgen land aan Cornelis van Loenen in Amsterdam en zijn broer Hubartus van Loenen, beiden jurist, in Amersfoort. Gerrit Maesz Quant was toen pachter. En dat bleef hij tot 1703. In **1695** verkocht de weduwe van Cornelis de hoeve aan Jan Bartsen uit Stoutenburg voor f 4750. Zoon Bart Jansen ging er na zijn huwelijk in 1703 boeren. Kleinzoon Reijer Barten boerde hier tot 1762. Hij kocht grond bij o.a. Heyendaal, dat na een paar jaar weer verkocht werd, maar de grond bleef bij Kattenbroek.

In 1761 verkochten de eigenaren (de erfgenamen van grootvader Jan Bartsen) eerst drie morgen aan Schothorst. En Hendrik Hendriksz Voskuilen, een kleinzoon van erflater Jan Bartsen, en Neeltje Aarts van Roomen kochten de boerderij en gingen er wonen. Hij kocht regelmatig land bij, grenzend aan zijn

boerderij, maar ook in de Eemlandse polders. Dochter Wilhelmina (andere vijf kinderen overleden) trouwde in 1797 met Geurt Theunisse van Weerhorst. Beiden overleden in 1809. Ze lieten vier minderjarige kinderen achter die op Kattenbroek bleven wonen. Ze kregen hulp van de familie Voskuilen op Langenoord. Dochter Maria van Weerhorst trouwde in 1822 met Jan Rijkse van de Grootveheen uit Nijkerk. In 1827 kwam het eigendom in handen van schoonzus Teuntje van Weerhorst. Jan van de Grootveheen werd pachter op Kattenbroek. Toen Teuntje overleed in 1864 liet ze de boerderij met 36 ha grond na aan twee kinderen van Jan en Maria: Geurt en Wils, die ook het huis bij de kerk kregen.

In 1872 werd voor gezamenlijke rekening Nieuw Kattenbroek gebouwd. Bij de scheiding en deling in 1873 kreeg Geurt Nieuw Kattenbroek met ca. 18 ha grond. Hij overleed enkele maanden later en vermaakte Nieuw Kattenbroek aan de R.K. Kerk van Hoogland.

Wils bleef woedend en ongehuwd op Oud kattenbroek (18 ha) wonen. Haar onvrede werd nog groter toen bleek dat vader Jan in 1874 het vruchtgebruik kreeg van moeders erfdeel. Zo kon het gebeuren dat Wils op moeders jaargedachtenis haar knechten opdracht gaf om tijdens de H. Mis zoveel mogelijk bomen om te hakken langs de weg naar Nieuw Kattenbroek. Acht eiken, zestien berken en heesters werden omgelegd. De onvrede bleef en net voor haar overlijden in 1878 liet ze bij testament de boerderij na aan haar knecht Jan Tondeur. Het verhaal gaat dat ze op de terugreis van de notaris in Amersfoort, in het koetsje, tegen de totaal verraste Jan Tondeur zei: 'Ik heb je de boerderij gegeven'. De dood van Wils in 1878 betekende het einde van de relatie tussen Kattenbroek en de familie die de boerderij sinds 1695 in bezit had.

De laatste Tondeur, Jan, met zijn vrouw Ria van Valkengoed, moesten de boerderij in verband met de stadsuitbreiding verlaten rond 1986. De Tondeurs woonden er ruim 100 jaar.

Op 24 oktober 1988 is Kattenbroek door brand verwoest, op 19 december is de schaapskooi verbrand. Beide keren werd de brand aangestoken.

Daarna werd de boerderij een woonboerderij voor de fam. Schoonderbeek. Maar de linzenboom en de notenboom staan er nog!

Afb.13 Evenemententerrein, de engen

Van Bosserdijk bij de Zevenhuizerstraat liep een doorlopend dekzandgebied met dekzandwelingen, -koppen en -ruggen, naar het oosten tot in de Hoef, maximaal zo'n 5 m hoog. Dat is ontstaan in het Pleistoceen, 10.000 jaar geleden, toen het zand met sneeuwsmeltwater meekwam en in lage gebieden werd gedeponneerd. In deze vlakten heeft de wind vervolgens het zand plaatselijk tot dekzandwelingen, -ruggen en -koppen (landduinen) opgestuwd.

De oudste bewoning in Hoogland was op deze dekzandruggen (eind 8^e, begin 9^e eeuw, getuige archeologische vondsten bij de Oude Hoef) en daar vind je ook de meeste malenhoeven. Boeren op de dekzandruggen hadden wat meer status dan die in de polder.

Een deel van die grote neng is in stand gebleven en is evenemententerrein geworden.

Foto is van de Molenweg van Oud Kattenbroek naar Nieuw Kattenbroek, waar Wils al die bomen liet kappen. Rechts op de foto is net nog een stuk van Nieuw Kattenbroek te zien.

Ruud Hopster, 8 maart 2024